

LISTA ÖVER FÖRBJUDNA ÄMNESKLASSER OCH FÖRBJUDNA METODER

31 januari 1997

Antagen av RF:s Dopingkommission med giltighet fr.o.m. 97-05-01

*I händelse av tolkningstvister hänvisas till det engelska originalet,
kompletterat med fastställda svenska tillämpningar.*

Doping strider mot etiken inom både idrott och medicin.

Doping innefattar:

1. Användning av substanser som tillhör förbjudna klasser av farmakologiska ämnen och/eller
2. Användning av diverse dopingmetoder.

I. FÖRBJUDNA ÄMNESKLASSER

- A. Stimulantia
- B. Narkotiska analgetika
- C. Substanser med anabol effekt
- D. Diuretika
- E. Peptid- och glykoproteinhormoner samt analoger

II. DOPINGMETODER

- A. Bloddoping
- B. Farmakologisk, kemisk och fysisk manipulation

III. LÄKEMEDELSGRUPPER UNDERKASTADE VISSA RESTRIKTIONER

- A. Alkohol
- B. Marijuana
- C. Lokalbedövningsmedel
- D. Kortikosteroider
- E. Betablockerare

I. FÖRBJUDNA ÄMNESKLASSER

De förbjudna substanserna indelas i följande ämnesklasser:

- A. Stimulantia
- B. Narkotiska analgetika
- C. Substanser med anabol effekt
- D. Diuretika
- E. Peptid- och glykoproteinhormoner samt analoger

A. Stimulantia

Nedan följer exempel på förbjudna substanser i klass (a):

amifenazol
amfetaminer
amineptin
bromantan
efedrin
fenkamfamin
koffein*
kokain
mesocarb
pentylentetrazol
pipradol
salbutamol **
salmeterol**
terbutalin **

... samt besläktade substanser

* Det är koffeinkoncentrationen i urin som avgör om ett prov är positivt.
 Koffeinkoncentrationen får inte vara högre än 12 mikrogram per milliliter.

** Får endast intas via inhalator och användning måste meddelas skriftligen före tävlingen till berörd medicinsk instans. ¹⁾

OBS! Alla imidazolpreparat är godkända för utvärtes bruk, som t ex oxymetazolin.
 Kärksammandragande medel (t ex adrenalin) får ges med lokalbedövningsmedel.
 Preparat med fenylefedrin för utvärtes bruk (för t ex näsa eller ögon) är tillåtna.

¹⁾ Inom svensk idrott tillämpas anmälningsplikten enligt följande:

Inhalation av salbutamol, salmeterol och/eller terbutalin skall för att vara tillåtet vid anmodan kunna styrkas med giltigt recept eller läkarintyg ej äldre än tre år.

B. Narkotiska analgetika

Nedan följer exempel på förbjudna substanser i klass (b):

dextromoramid
diamorfin (heroin)
metadon
morfin
pentazocin
petidin
 ... samt besläktade substanser

OBS! Kodein, dextrometorfan, dextropropoxifen, dihydrokodein, difenoxylat, etylmorfin, folkodein och propoxifen är tillåtna.

C. Substanser med anabol effekt

Denna klass innefattar androgena anabola steroider (AAS) och beta-2 stimulerande medel.

Nedan följer exempel på förbjudna substanser i klass (c):

1. Androgena anabola steroider (AAS)

dehydroepiandrosteron (DHEA)
fluoximesteron
klostebol
metandienon
metenolon
nandrolon
oxandrolon
stanozolol
testosteron *
 ... samt besläktade substanser

* Förekomst av testosteron (T) i förhållande till epitestosteron (E) i kvotvärden större än sex (6) till ett (1) i en tävlandes urin utgör ett regelbrott såvida det inte går att bevisa att kvotvärdet beror på ett fysiologiskt eller patologiskt tillstånd, som t ex låg utsöndring av epitestosteron, androgen produktion pga tumör eller enzymbrist.

Vid kvotvärden som är högre än sex (6) är det obligatoriskt för den ansvariga myndigheten att utföra en undersökning innan provet förklaras positivt. En fullständig rapport skrivs till vilken bifogas en översikt av tidigare testresultat och resultat av tester som utförts efteråt samt resultat av eventuella endokrinologiska undersökningar. Om tidigare testresultat inte finns tillgängliga bör idrottsutövaren utan förvarning testas minst en gång i månaden i tre månader. Resultaten av dessa tester bör inkluderas i rapporten. Om idrottsutövaren inte samarbetar i dessa undersökningar skall dopingprovet att förklaras positivt.

2. Beta-2-stimulerande medel

Systemiskt bruk av beta-2 stimulerare kan ha kraftig anabol effekt.

fenoterol
klenbuterol
salbutamol
salmeterol
terbutalin
 ... samt besläktade substanser

D. Diuretika

Förbjudna substanser i klass (d) inkluderar följande exempel:

acetazolamid
bumentanid
etakrynsyra
furosemid
hydroklorotiazid
klortalidon
mannitol*
mersalyl
spironolakton
triamteren
 ... samt besläktade substanser

* Förbjudet för intravenös injektion.

E.   *Peptid- och glykoproteinhormoner samt analoger*

Nedan följer exempel på förbjudna substanser i klass (e):

1. *Koriongonadotropin (HCG - humant koriongonadotropin)*
2. *Kortikotropin (ACTH)*
3. *Tillväxthormon (HGH, somatotropin)*

Alla frisättande faktorer för ovanstående substanser är också förbjudna.

4. *Erythropoietin (EPO)*

II.   *FÖRBJUDNA METODER*

Följande metoder är förbjudna:

Bloddoping

Med bloddoping menas överföring av blod, röda blodkroppar eller besläktade blodprodukter till en idrottsutövare. Detta tillvägagångssätt kan föregås av att idrottsutövaren tappas på blod och därefter fortsätter att träna med reducerad blodmängd.

Farmakologisk, kemisk och fysisk manipulation

Med farmakologisk, kemisk och fysisk manipulation menas användning av substanser och metoder som ändrar, försöker ändra eller rimligtvis kan förväntas ändra integriteten och giltigheten av urinprov som används för dopingkontroll, inklusive, dock ej begränsat till, kateterisering, urinsubstituering och/eller förfalskning och hämning av njurens utsöndring med hjälp av probenecid och liknande medel samt förändring av mätvärden för testosteron-epitestosteron genom bruk av epitestosterone och/eller bromantan.

Det är oviktigt hur framgångsrik användningen av en förbjuden substans eller metod är. Det räcker med att substansen eller metoden ifråga har använts, eller att försök till användning har förekommit, för att en överträdelse av bestämmelserna skall anses vara ett faktum.

III. LÄKEMEDELSKLASSER UNDER- KASTADE VISSA RESTRIKTIONER

A. Alkohol

I överenskommelse med de internationella specialidrottsförbunden och ansvariga idrottsinstanser får tester på etanol utföras. Resultaten kan leda till sanktioner.

B Marijuana

I överenskommelse med de internationella specialidrottsförbunden och ansvariga idrottsinstanser får tester på cannabinoider (marijuana, hasch ...) utföras. Resultaten kan leda till sanktioner.

C. Lokalbedövningsmedel

Injicerade lokalbedövningsmedel är tillåtna på följande villkor:

- a) om bupivakain, lidokain, mepivakain, prokain, etc används, dock inte kokain. Kärksammandragande medel (t ex adrenalin) får användas i förening med lokalbedövningsmedel,
- b) endast lokala eller intraartikulära injektioner får förekomma,
- c) användningen skall vara medicinskt berättigad. Skriftlig information om diagnos, dos och uppgifter om hur medlet intagits måste inges före tävling eller, om det ges under tävling, omedelbart efter injektionen, till berörd medicinsk instans.²⁾

2) Inom svensk idrott tillämpas denna anmälningsplikt enligt följande:

Bruk av lokalbedövningsmedel enligt ovan skall för att vara tillåtet vid anmodan kunna styrkas med läkarintyg.

D. Kortikosteroider

Användning av kortikosteroider är förbjuden förutom:

- a) för utvärtes bruk (aurikulärt, dermatologiskt och oftalmologiskt) men inte rektalt,
- b) för inhalation
- c) för injicering intraartikulärt och lokalt.

IOK:s Medicinska Kommission har infört obligatorisk rapportering om idrottsutövare som kräver denna typ av medicinerings.

Lagläkare som till tävlande önskar ge kortikosteroider i form av lokal eller intraartikulär injektion, eller för inhalation, måste skriftligen meddela detta till berörd medicinsk instans.³⁾

3) Inom svensk idrott tillämpas denna anmälningsplikt enligt följande:

Bruk av kortikosteroider - i form av lokal eller intraartikulär injektion, eller för inhalation eller sprayningar i näsan - skall för att vara tillåtet vid anmodan kunna styrkas med giltigt recept eller läkarintyg ej äldre än tre år.

E. Betablockerare

Nedan ges exempel på betablockerare:

acebutolol
alprenolol
atenolol
labetalol
metoprolol
nadolol
oxprenolol
propranolol
sotalol

... samt besläktade substanser

I överensstämmelse med de internationella specialidrottsförbundens regler skall tester genomföras i vissa idrotter, efter beslut av ansvarig instans.

Artikel IV

Upptäckt förekomst av substans tillhörande klasserna (a), (b), (c), (d) och (e) vid dopingkontroll som utförs i samband med tävling, skall, om inte annat särskilt anges i IOK:s medicinska regelverk, utgöra ett definitivt fall av doping. Kvantiteten av den upptäckta substansen är inte avgörande för ett definitivt fall av doping.

Artikel V

Upptäckt av förekomst av efedrin, pseudoefedrin, fenylpropanolamin och katin vid dopingkontroll i samband med tävling skall klassificeras som doping vid första anblick. Idrottsutövaren ifråga skall ha möjlighet att motbevisa antagandet om doping genom att framlägga bevis för att substansens förekomst beror på omständigheter som, vid övervägande av sannolikheter, vilket även skall beakta kvantiteten av den substans som upptäckts, kan stödja en slutsats att doping inte varit avsikten och att det inte heller beror på grov eller avsiktlig oaktsamhet eller är resultatet av oförsiktighet. I samtliga fall åvilar det idrottsutövaren att, vid upptäckt av någon av ovanstående substanser, motbevisa antagandet om doping.

Artikel VI

Dopingkontroller utanför tävling inriktas helt på förbjudna substanser i klasserna (c), (d) och (e). De enda positiva resultat med avseende på dopingkontroller utanför tävling och i vilka fall IOK:s medicinska regelverk kommer att tillämpas är de som kan hänföras till dessa klasser av förbjudna substanser samt farmakologisk, kemisk och fysisk manipulation (klass IIb).

Lista med exempel på förbjudna substanser

VARNING! Denna lista över förbjudna substanser är inte komplett. Många substanser som inte finns med på listan är förbjudna enligt begreppet "samt besläktade substanser".

Stimulantia

amfepramon
amifenazol
amineptin
amfetamin
bromantan
efedrin
etamivan
etilamfetamin
etilefrin
fendimetrazin
fenkamfamin
fenetyllin
fenfluramin
fentermin
fenylpropanolamin
foledrin
heptaminol
katin
koffein
kokain
kropropamid
krotetamid
mefenorex
mefentermin
mesocarb
metamfetamin
metoxyfenamin
metylefedrin
metylendioxyamfetamin
metylfenidat
niketamid
norfenfluramin
parahydroxyamfetamin
pemolin
pentylentetrazol
pipradol
prolintan
propylhexedrin
pseudoefedrin
salbutamol
salmeterol

stryknin
terbutalin

Narkotiska analgetika

dextromoramid
diamorfin (heroin)
hydrocodon
metadon
morfin
pentazocin
petidin

Anabola substanser

boldenon
danazol
dehydroepiandrosteron
(DHEA)
dehydroklormetyltestosteron
dihydrotestosteron
drostanolon
fluoximesteron
formebolon
klenbuterol
klostebol
mesterol
metandienon
metandriol
metenolon
metyltestosteron
miboleron
nandrolon
noretandrolon
oxandrolon
oximesteron
oximetolon
salbutamol
salmeterol
stanozolol
terbutalin
testosteron
trenbolon

Diuretika

acetazolamid
bendroflumetiazid
bumentanid
etakrynsyra
furosemid
hydroklortiazid
indapamid
kanrenon
klortalidon
mersalyl
spironolakton
triamteren

Maskeringsmedel

epitestosteron
probenecid

Peptidhormoner

ACTH
erytropoietin (EPO)
hCG
hGH

Betablockerare

acebutolol
alprenolol
atenolol
betaxolol
bisoprolol
bunolol
labetalol
metoprolol
nadolol
oxprenolol
propranolol
sotalol